

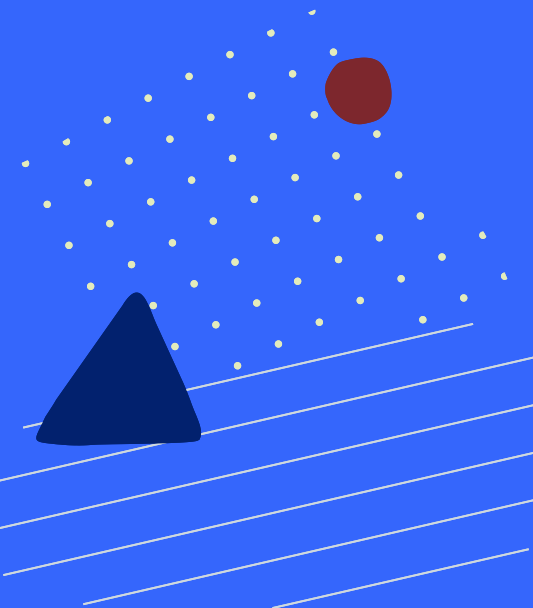

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Klíčová kompetence k řešení problémů v předškolním vzdělávání

10. 6. 2026

Pavla Adamcová

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
školy, mládeže
a tělovýchovy

Obsah

- RVP PV – Klíčová kompetence (KK) k řešení problémů
- Očekávané výsledky učení KK k řešení problémů
- Náměty pro rozvoj KK k řešení problémů v předškolním vzdělávání
- Metodická podpora v RVP PV
- Čas pro Vaše otázky

RVP PV: Klíčová kompetence k řešení problémů

- Dítě si poradí v běžných situacích.
- Pracuje s chybou.
- Zpracovává informace.
- Reflektuje bezprostředně prožité situace.

Vzdělávací strategie

- Učení se z chyb
- Samostatnost dětí
- Učitel je průvodce
- Kladení otevřených otázek
- Popisná zpětná vazba
- Využit předchozí zkušenosti
- Vrstevnické učení
- Možnost zkoušení, experimentování
- Připravené prostředí
- **Bezpečné prostředí**

Foto: AndreyCherkasov / Shutterstock

Vzdělávací strategie

- Hra
- Prožitkové učení
- Kooperativní učení
- Situační učení
- Sociální učení
- Respektující komunikace
- Plánování s dětmi
- Modelové situace
- Ověřování informací, doptávání se
- Prezentace a obhajování práce svojí a skupiny
- Reflexe a sebehodnocení

Spontánní hry

Upraveno AI

Upraveno AI

Svačina

Řízené činnosti

Nepřímo řízené činnosti

Oblékání

Pobyť venku

Očekávané výsledky učení (OVU) klíčové kompetence k řešení problémů

UKONČENÍ PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

KRP-000-000-PV1-001

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

KRP-000-000-PV1-002

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

KRP-000-000-PV1-003

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

KRP-000-000-PV1-004

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

KRP-000-000-PV1-005

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

KRP-000-000-PV1-006

Tvořivě pracuje s informacemi.

KRP-000-000-PV1-007

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Klíčová kompetence k řešení problémů

Kontinuum rozvoje klíčových kompetencí

Složka	Charakteristika složky dle RVP ZV	Očekávané výsledky učení (OVU)		
		RVP PV	5. ročník ZŠ dle RVP ZV	9. ročník ZŠ dle RVP ZV
Řešení běžných problematických situací	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na řešení praktických každodenních problematických situací.	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problému. Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Rozlišuje mezi osobními a společnými problémy s ohledem na různé perspektivy.	Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.
Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s vědeckou metodou poznání a na kritické hodnocení prezentovaných tvrzení.	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Vychází při rozhodování a řešení problémů z objektivních dat a informací.	Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.
Badatelství	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na proces generování nových poznatků, které přesahují jejich pragmatické využití.	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací. Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	Rozpozná jednoduchý výzkumný problém a jeho možné řešení.	Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.
Práce s informacemi a kritické myšlení	Gradační očekávaný výsledek učení se zaměřuje na práci s běžnými metodami poznání a na hodnocení informací a zdrojů dat z hlediska kritického myšlení.	Tvořivě pracuje s informacemi. Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	Uvědomuje si důležitost ověřování informací.	Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.

Metodická podpora

Odkaz RVP PV

<https://prohlednout.rvp.cz/>

Odkaz na webináře NPI

<https://webinare.rvp.cz/ips-kurikulum>

Ilustrativní příklady pro rozvoj OVU klíčové kompetence k řešení problémů

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

Předškolní vzdělávání

Autor

Eva Kuchyňková, Barbora Křivohlavá

Kód očekávaného výsledku učení

KRP-000-000-PV1-002

Vzdělávací strategie

- Vedu dítě k plánování před samotnou činností.
- Kladu otevřené otázky. „Co se stalo?“, „Co změníš?“
- Podporuji postupné kroky a využívám vizualizaci (šipky, plán trasy).
- Posiluji vytrvalost a experimentování.
- Podporuji hledání řešení.

Důkazy o učení

- Dítě upravuje posloupnost kroků po chybě a zkouší jinou kombinaci příkazů.

Foto: Eva Kuchyňková

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

KRP-000-000-PV1-001

- Dítě konstruktivně pracuje s chybou a využívá ji jako příležitost ke zlepšování.
- Je otevřené novým přístupům a myšlenkám navzdory chybování.
- Vysvětlí, jak chyba vznikla a napraví ji.

Rizika

- Negativní hodnocení chyb
- Přílišné zaměření na chyby

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

KRP-000-000-PV1-002

- Dítě přizpůsobuje své chování a jednání na základě dříve získaných zkušeností.
- Na základě předešlých výsledků upravuje své metody a strategie tak, aby byly efektivnější.

Rizika

- Předkládání hotových řešení
- Nedůvěra k dítěti
- Neadekvátní náročnost řešeného problému

Upraveno AI

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

KRP-000-000-PV1-003

- Dítě aktivně hledá vysvětlení jevů, které ho obklopují.
- Všímá si detailů ve svém okolí, sleduje rozmanitosti, prozkoumává nové prostředí a situace.
- Bádá, stanovuje si a ověřuje hypotézy, provádí pokusy.

Rizika

- Nedostatek příležitostí, materiálů a pomůcek k experimentování a bádání

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.

KRP-000-000-PV1-004

- Dítě postupuje cestou pokusu a omylu.
- Vymýšlí řešení problémů, která mohou být i neobvyklá.
- Nenechá se odradit, hledá a prověřuje nová řešení.

Rizika

- Kritizování a odmítání nápadů dětí
- Podsouvání hotových řešení

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.

KRP-000-000-PV1-005

- Dítě zná cíl, ke kterému směřuje, zvažuje různé možnosti, jejich výhody i nevýhody.
- Vybírá to nejvhodnější řešení.

Rizika

- Omezování dítěte v rozhodování
- Nezohledňování individuálních schopností a potřeb dítěte

Tvořivě pracuje s informacemi.

KRP-000-000-PV1-006

- Dítě hledá, porovnává a ověřuje informace.
- Sdílí je a diskutuje s ostatními, utváří si vlastní závěry.
- Prověřuje je na základě vlastní zkušenosti i prostřednictvím dalších zdrojů.

Rizika

- Nedostatek nebo nadbytek informací
- Nedostatek příležitostí samostatně nacházet, zpracovávat a vyhodnocovat informace

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

KRP-000-000-PV1-007

- Dítě manipuluje s reálnými autentickými předměty a materiály, využívá zdroje z přirozeného prostředí.
- Vyhledává informace z různorodých tištěných materiálů.
- Využívá i digitální pomůcky doporučené učitelem

Rizika

- Převaha jednoho ze zdrojů informací
- Předávání hotových informací
- Nevhodné či nadměrné využívání digitálních zdrojů

Shrnutí: Klíčová kompetence k řešení problémů v předškolním vzdělávání

V tomto období nejde pouze o řešení problémů ve smyslu správných odpovědí či výkonu, ale o rozvoj myšlení, tvořivosti, flexibility a odvahy zkoušet nové cesty.

Podporujme děti ve zkoušení, experimentování, práce s chybou a nevzdávat se při prvním neúspěchu.

Doprávejme jim pro to vše dostatek času a prostoru.

Využívejme přirozených situacích běžného dne v mateřské škole, prostřednictvím hry, experimentování, spolupráce a řešení reálných problémů.

Tato KK vede dítě k aktivnímu, samostatnému a tvořivému zvládání životních situací.

Zdroje

CHERKASOV, Andrey. Kontaminované rozlité kafe na stůl [online stock fotografie]. 2018 [cit. 2026-06-04]. ID obrázku: 222763812. Dostupné z:

<https://depositphotos.com/cz/photo/contaminated-spilled-coffee-table-222763812.html>

Základní a Mateřská škola v Olešnici v Orlických horách. (2026). Šťastné děti - ořez [Fotografie]. <https://www.skolaolesnice.cz/materska-skola/pro-rodice-a-deti/nase-basnicky/>

SANKALPMAYA. Young Business Woman [online ilustrace]. [cit. 2026-06-04]. Dostupné z: <https://offistente.nl/wp-content/uploads/2018/10/offistente-2MKB-blokimage.jpg>

Podpora kurikulární práce škol
Národní pedagogický institut ČR

Děkujeme za pozornost.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
školy, mládeže
a tělovýchovy